

UTICAJ DEMOGRAFSKIH NA EKONOMSKA KRETANJA

dr Gordana Radojević

Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore

13.03.2024. godina

CILJ PREDAVANJA

- Zašto su demografski podaci važni ekonomistima?
- Međupovezanost demografskih pokazatelja i nivo ekonomskog razvoja države;
- Zašto se aktuelizovalo pitanje populacionih kretanja u ekonomskim analizama?

UTICAJ VELIČINE I STRUKTURE POPULACIJE NA:

- POTROŠNJU
- INFLACIJU
- PROIZVODNJU

UKUPNA VELIČINA STANOVNIŠTVA

15.11.2022.GODINE – VINICE MABANSAG (FILIPINI)

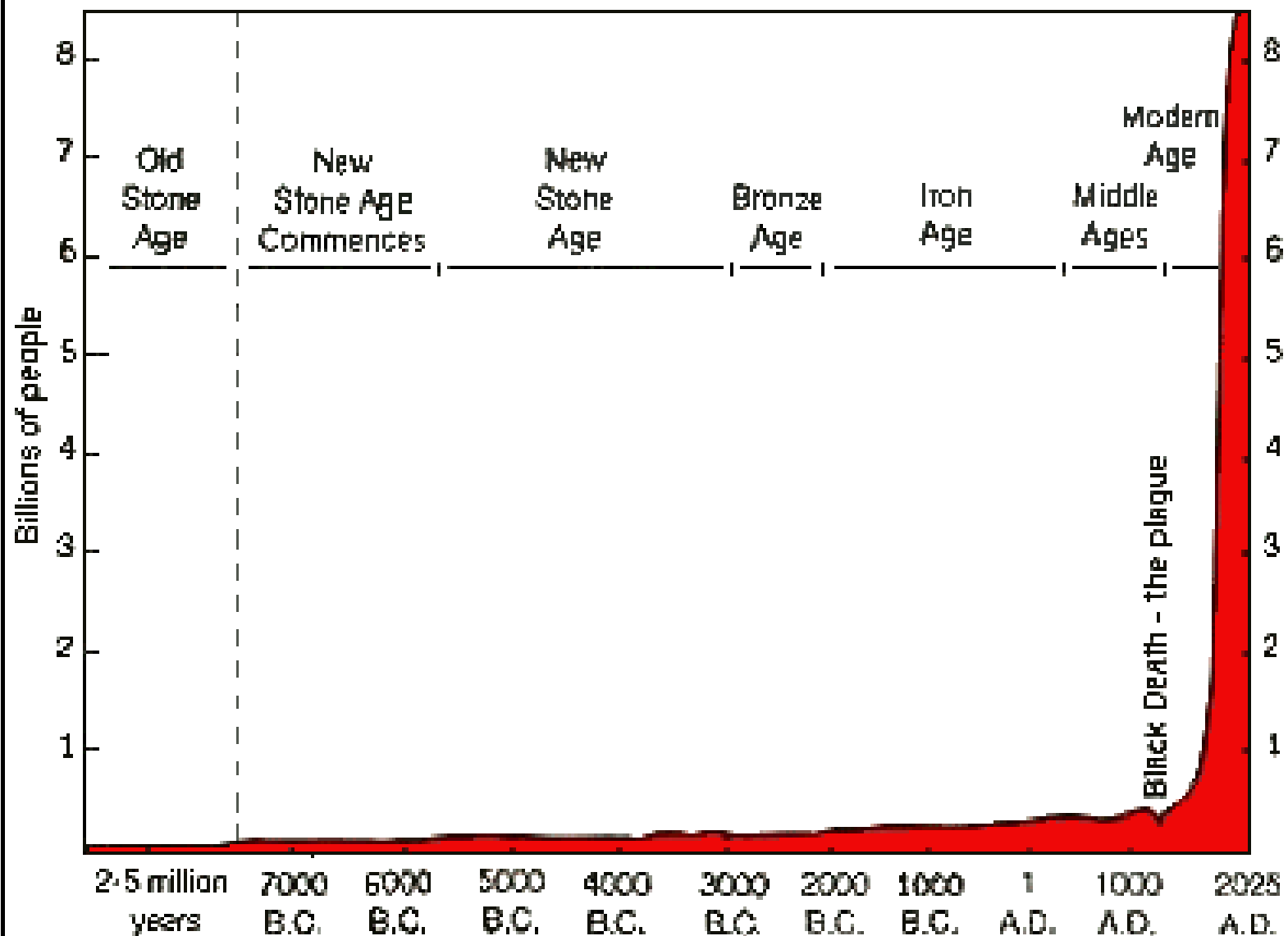

PROMJENA STANOVNIŠTVA (PRIRODNO I MEHANIČKO)

SVJETSKA POPULACIJA KROZ ISTORUJU

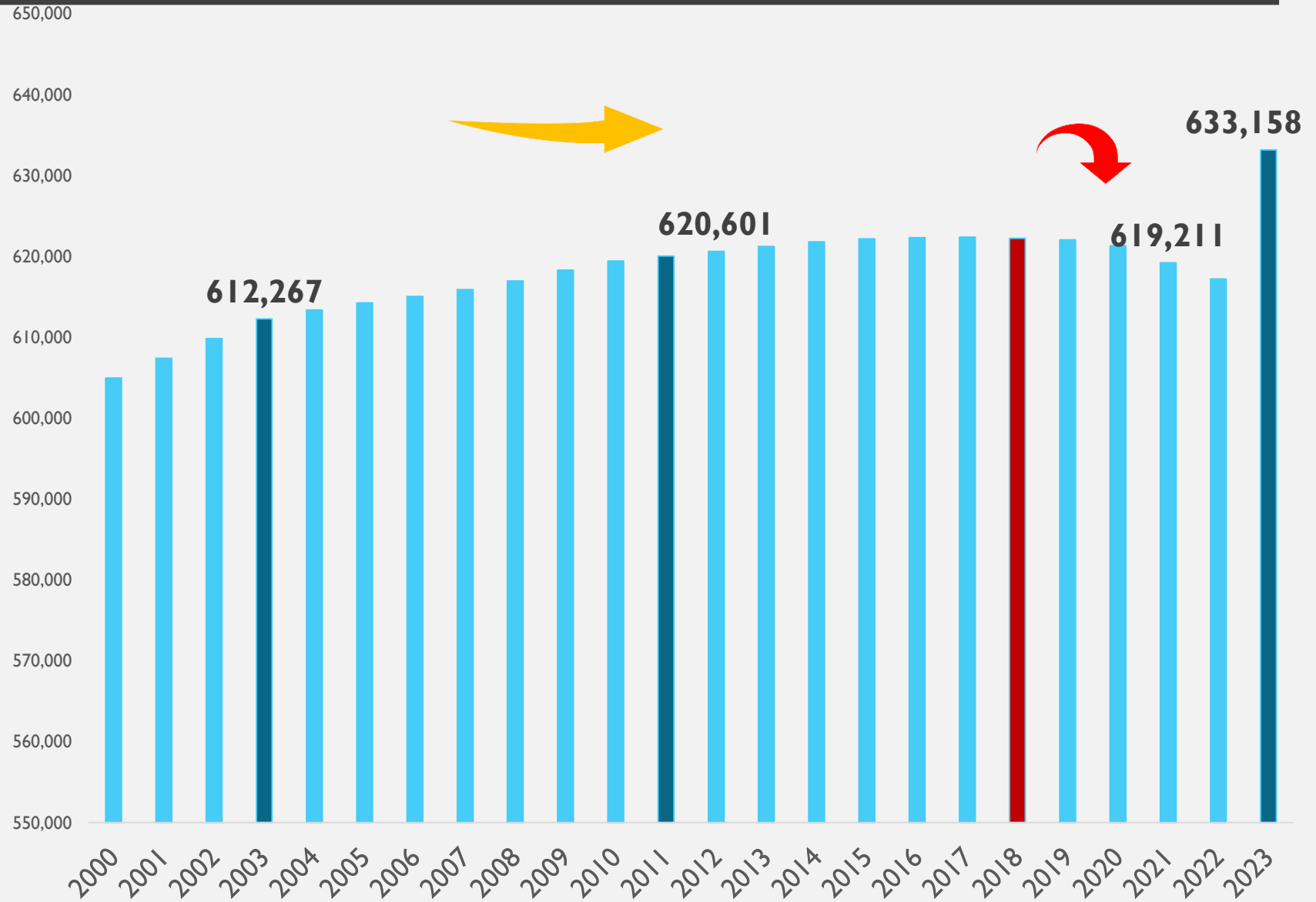
World Population Growth Through History

DISKUSIJA

- **Broj stanovnika Crne Gore?**
- Promjena broja stanovnika (popisu 2023. godinu u odnosu na 2011. godinu)?
- **Statistička definicija stanovništva (demografski resident):** lica sa uobičajenim mjestom boravkom u Crnoj Gori, bez obzira na državljanstvo ili su stigla u Crnu Goru prije popisa, a iskazala namjeru da će ostati jos najmanje 12 mjeseci (kritični momenat 31.10.2023)
- **Pravni rezident vs demografski rezident vs ekonomski rezident**

KRETANJE UKUPNOG STANOVNIŠTVA CRNE GORE

KOMPONENTE KRETANJA STANOVNIŠTVA, 31.MARTA 2011. - 31. OKTOBRA 2023.GODINA

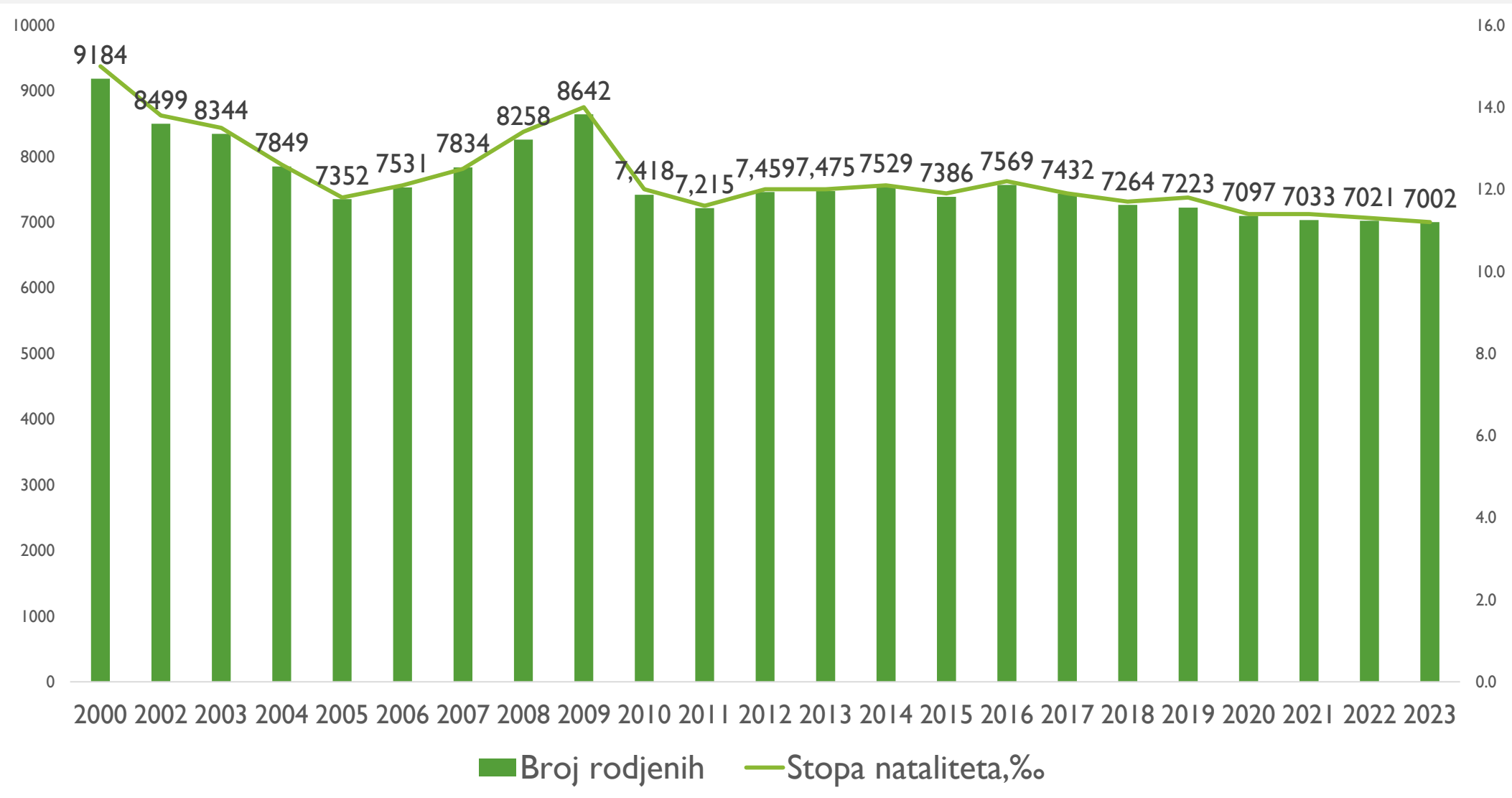
	Populacija Crne Gore (P)	Natalitet (N)	Mortalitet (M)	Prirodni priraštaj (P _r)=N-M	Imigracija (I)	Emigracija (E)	Migracioni saldo (M _s)= I - E
2011	620.029						
Međupopisni prirast (2012-2023)	+13.129	91.842	83.340	+8.502	95.627	91.000	+4.627
2023	633.158						

- $(P_{2023} - P_{2011}) = (P_r)_{2011,2023} + (M_s)_{2011,2023}$

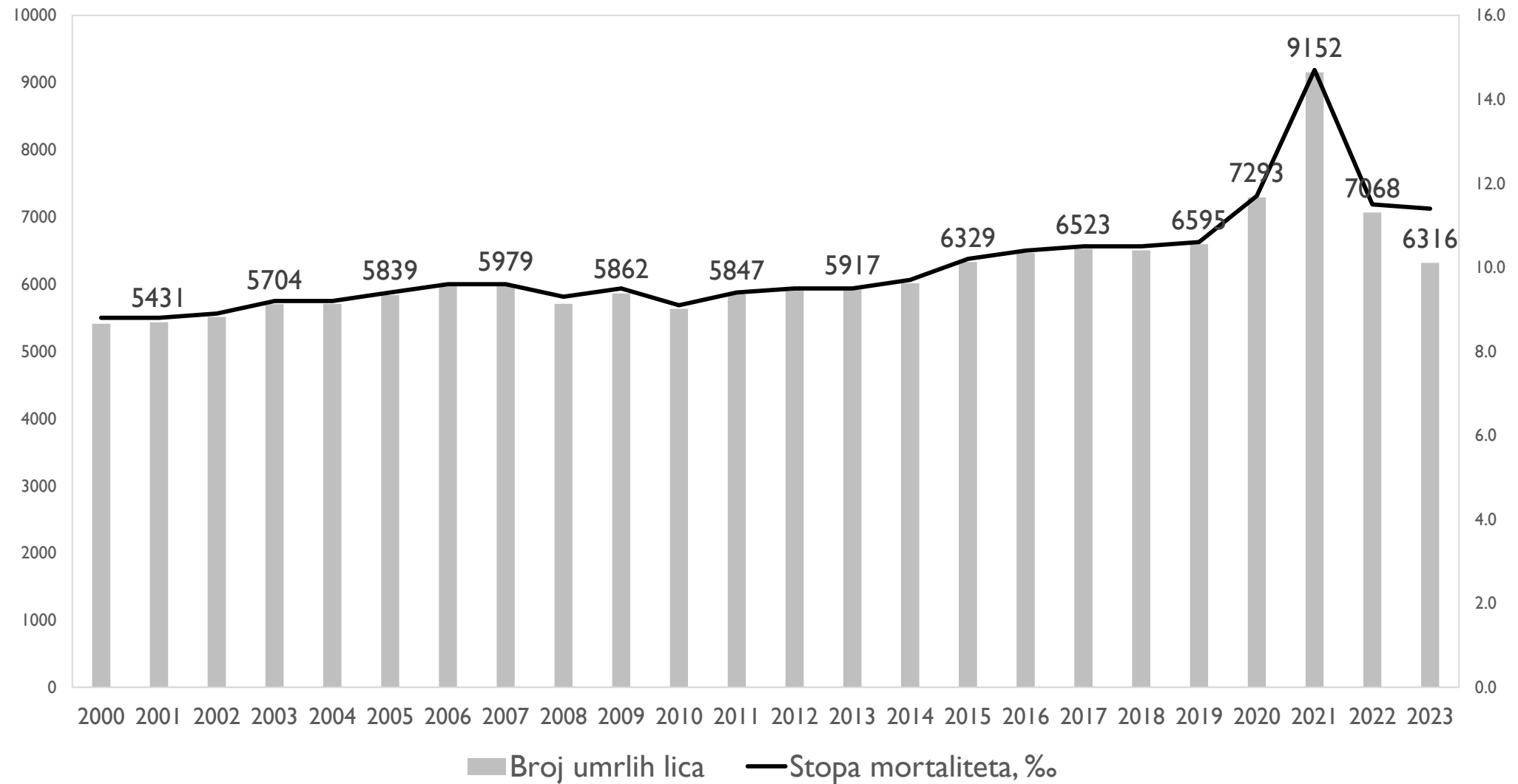
- $(M_s)_{2011,2023} = (P_{2023} - P_{2011}) - (P_r)_{2011,2023}$

- $E_{2011,2023} = I_{2011,2021} - (M_s)_{2011,2022}$

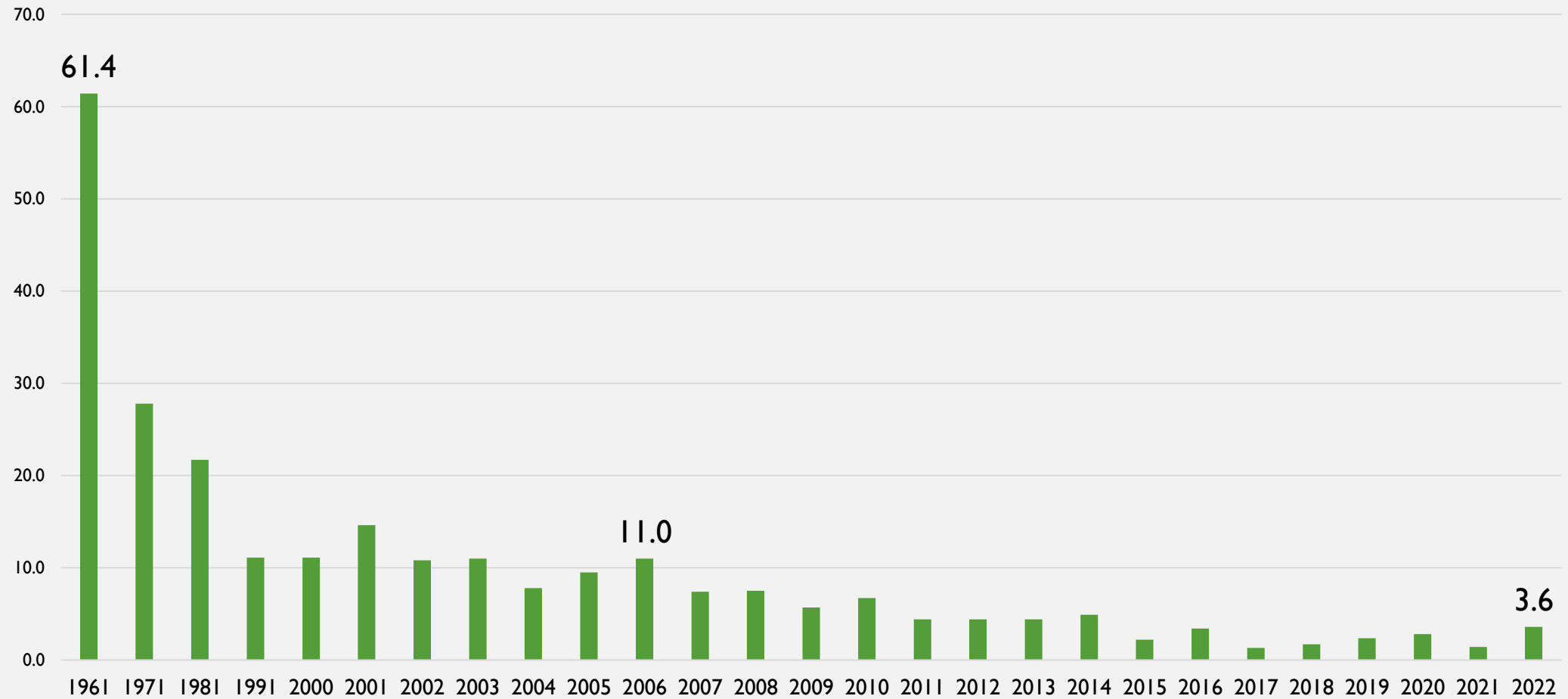
KRETANJE NATALITETA U CRNOJ GORI

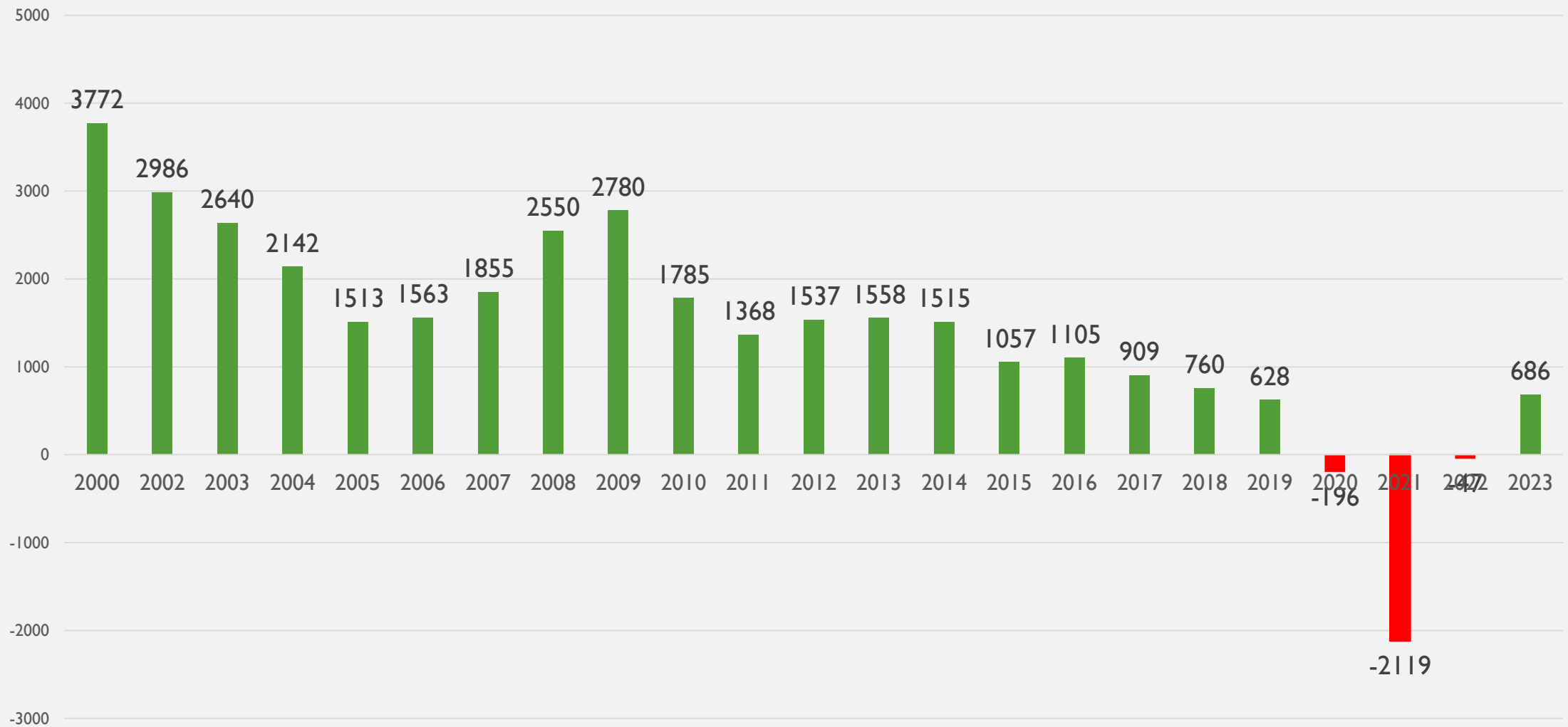
KRETANJE MORTALITETA U CRNOJ GORI

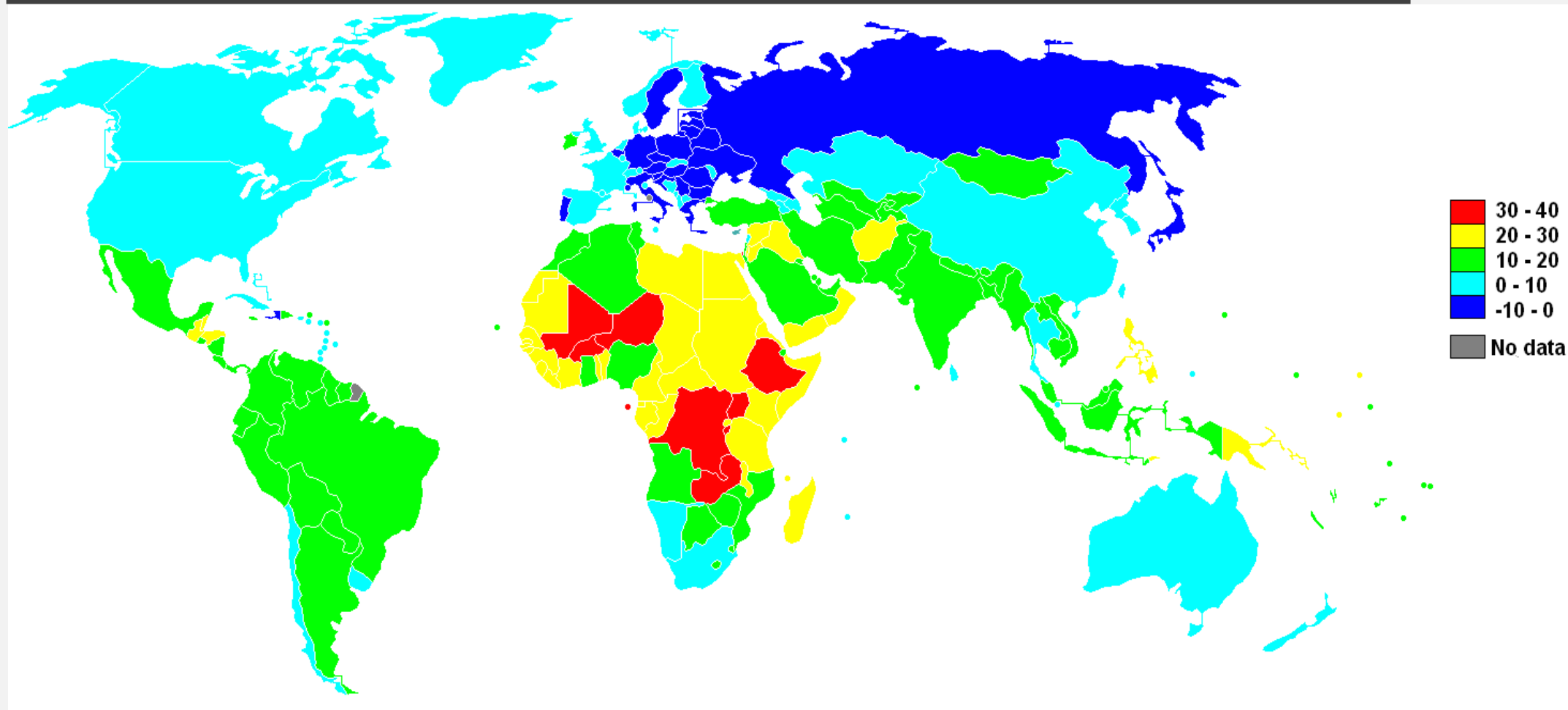
STOPA SMTNOSTI ODOJČADI CRNA GORA, ‰

PRIRODNI PRIRAŠTAJ

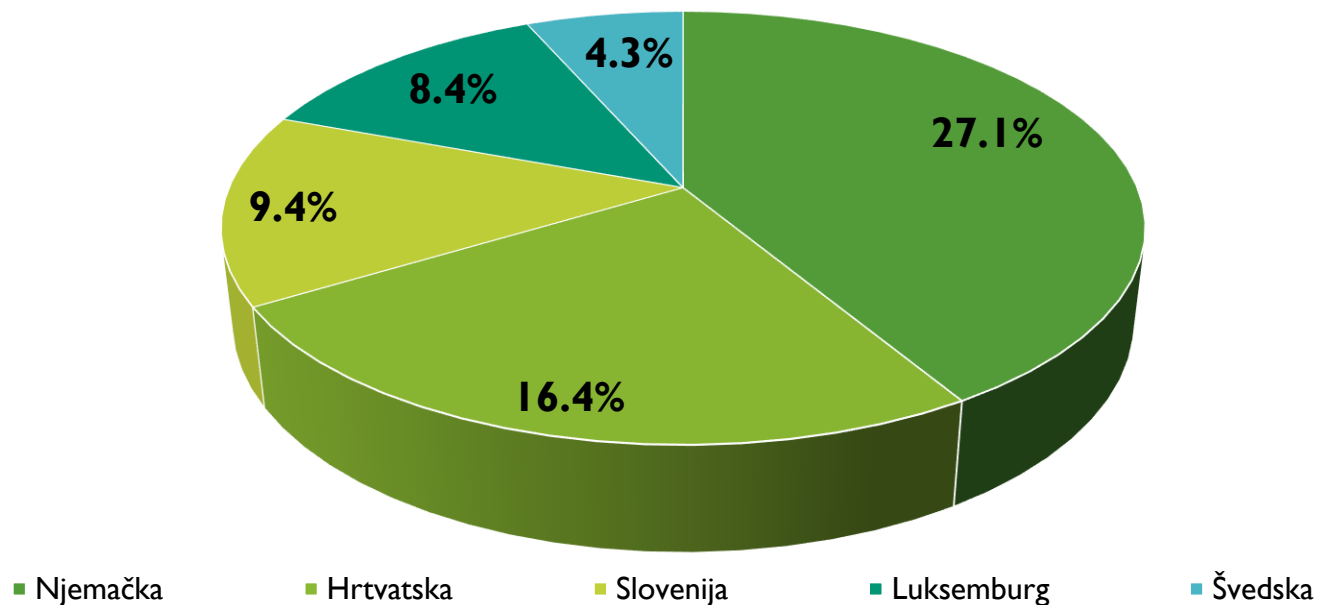
PRIRDONI PRIRAŠTAJ

MIGRACIJE 2011-2023. GODINA

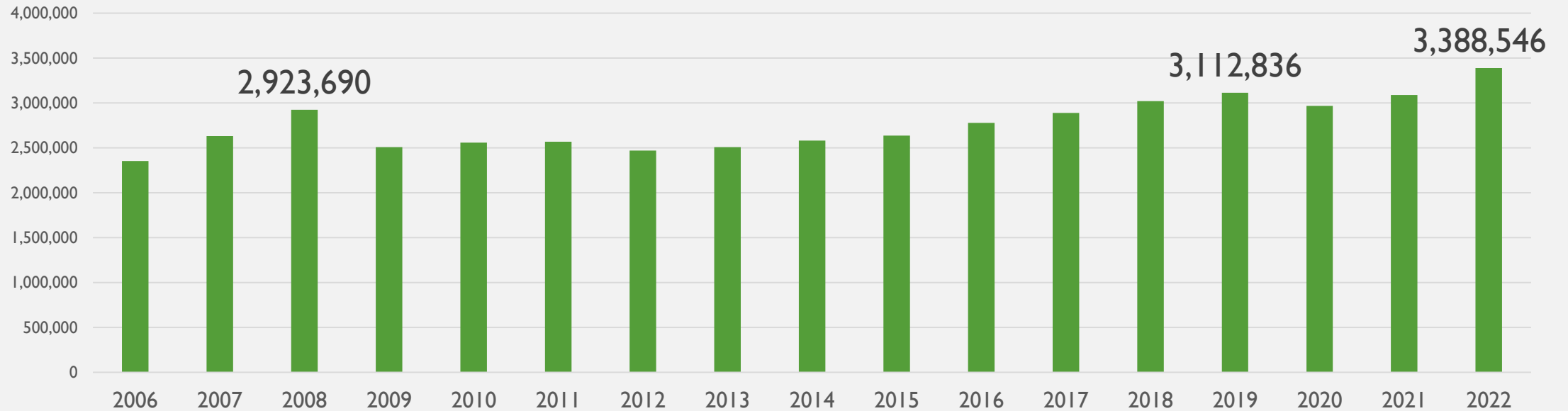
- U prosjeku, godišnja imigracija iznosila je 7.900, a emigracija 7.583 lica (pozitivan migracioni slado)
- Prema procjenama MUP-a, oko **100.000** stanaca u **Crnoj Gori** ima **odobren privremeni ili stalni boravak** (Rusija, Turska, Ukrajina i dr.);

Prve boravišne dozvole, 2021

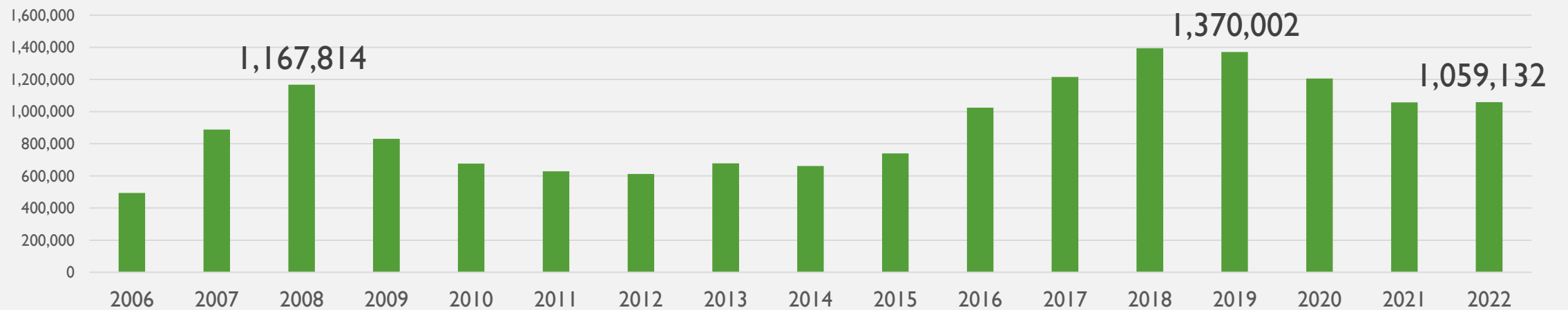

UTICAJ NA POTROŠNJU

Lična potrošnja domaćinstava

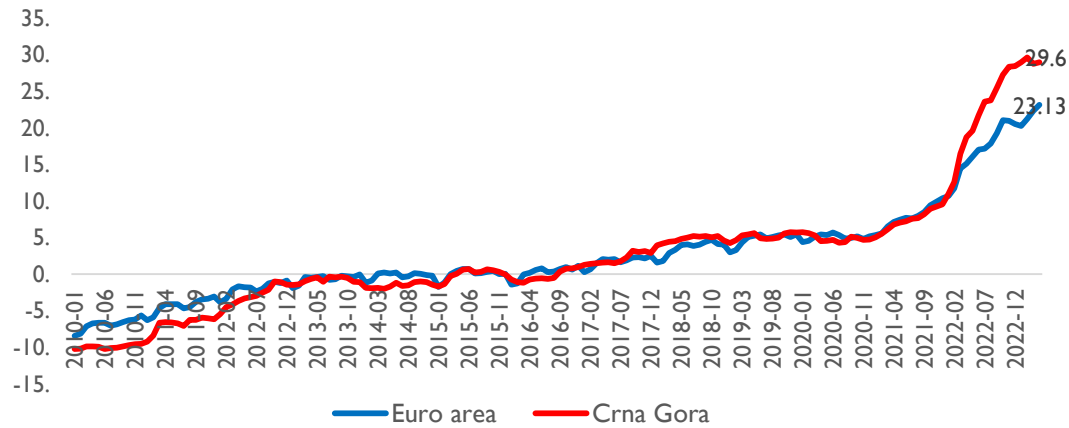

Investiciona potrošnja

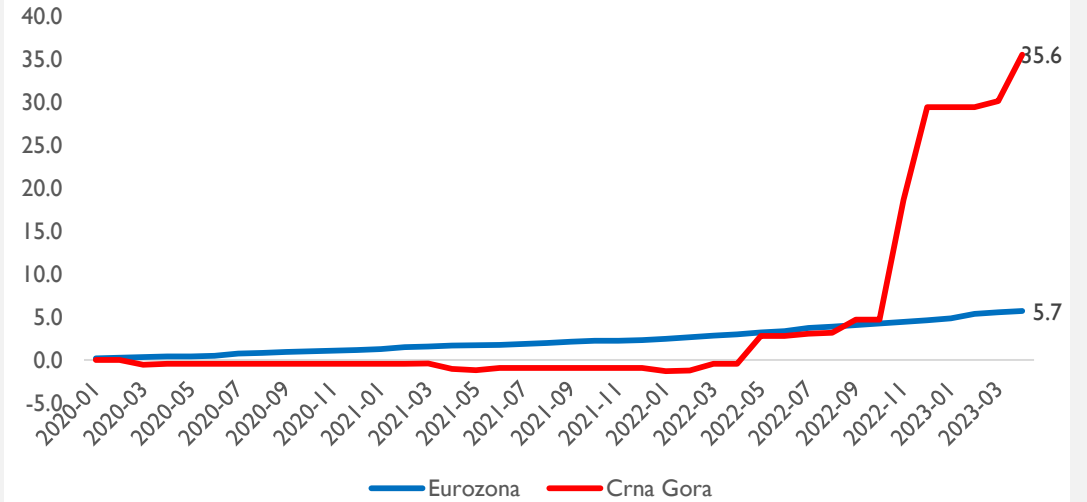

UTICAJ NA INFLACIJU

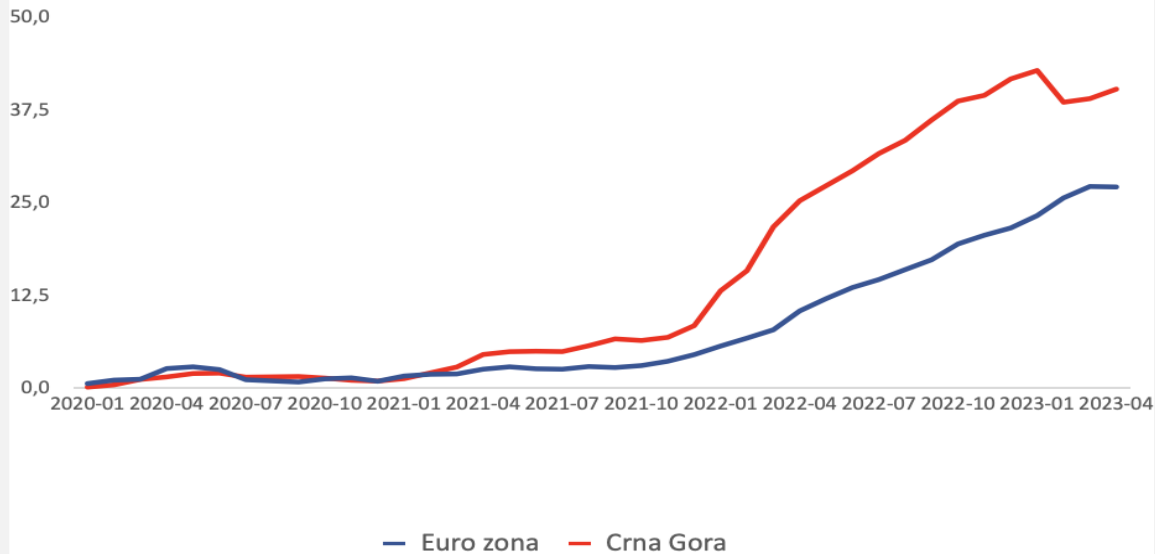
Inflacija u %, 2019=100

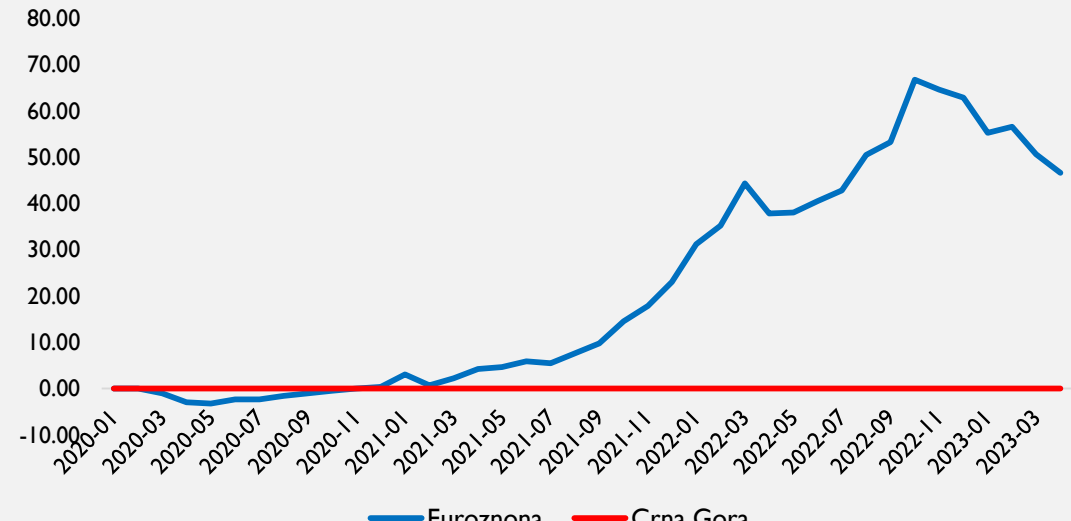
Renta, u %, 2019=100

Stopa inflacije, hrana, 2019=100

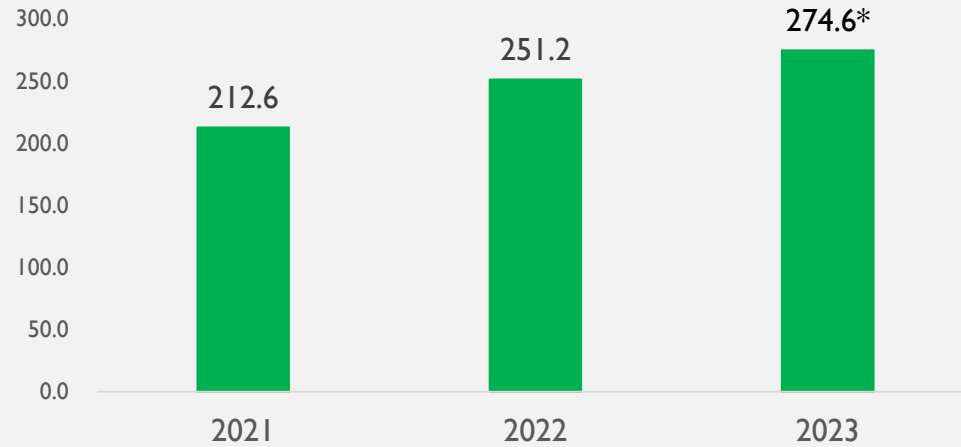

Električna energija, u %, 2019=100

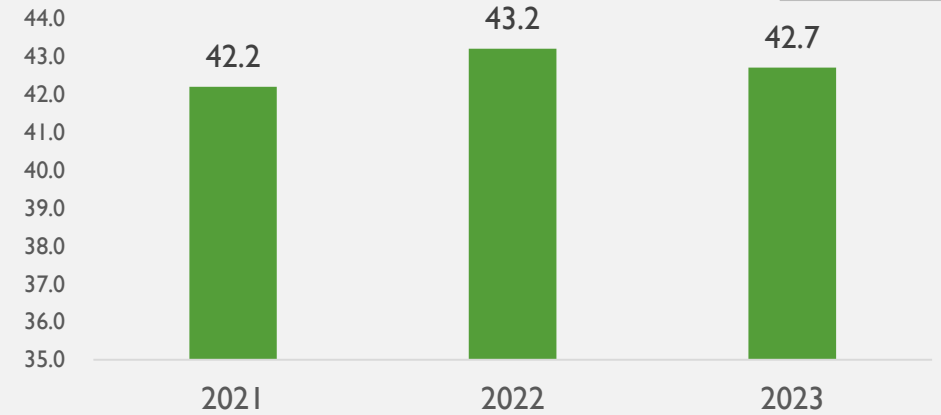

UTICAJ NA TRŽIŠTE RADA

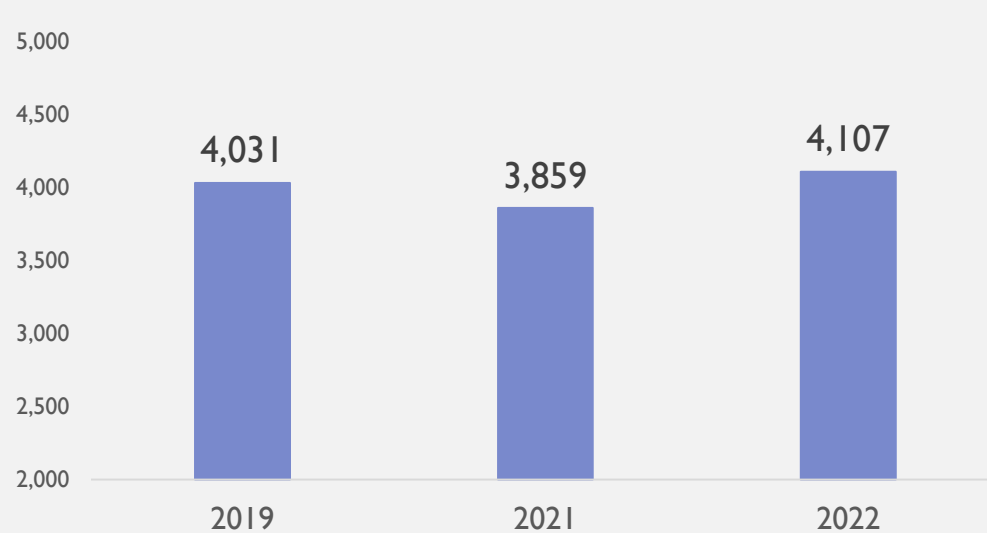
Ukupna zaposlenost, u hilj.

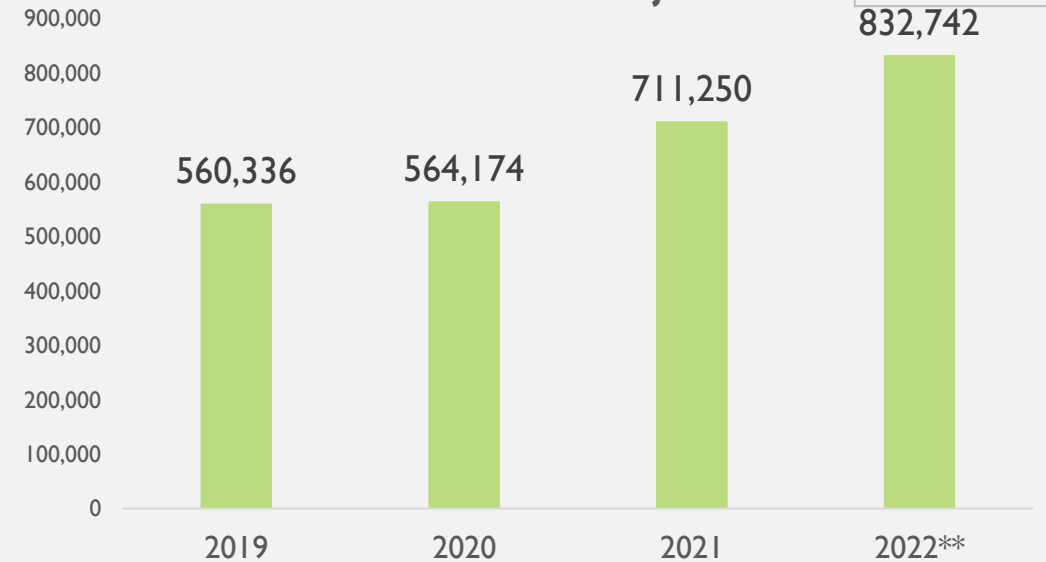
Ukupan broj nezaposlenih, u hilj.

BDP u mil. eura u prosječnim cijenama

Doznake iz inostranstva u hilj.

DEMOGRAFSKI OKVIR TRŽIŠTA RADA (PROCJENA)

		Državljeni Crne Gore	Strani državljani	Ukupno zaposleni
Ukupna broj stanovnika	628.508	528.508	100.000	
Neaktivni (djeca, penzioneri...)		309.606		
Ekonomski aktivno stanovn.		233.902		
- <i>Nezaposleni</i>		42.000		
- <i>Zaposleni</i>		191.902	82.502	274.404
	70.000	121.902		

Zaposleni u
javnom/državn
om sektoru

Zaposleni u
privredi

CAFE

ilustracija

Njemačkoj u sljedećih 40 godina potrebno 260.000 stručnih radnika godišnje

Njemačkoj će u sljedećih 40 godina trebati 260.000 useljenika godišnje kako bi nadoknabila manjak radne snage, proizlazi iz jedne studije Fondacije Bertelsmann objavljene u utorak.

Iz Udruženja ugostitelja Budve upozoravaju da ove sezone nećemo imati dovoljno radne snage

Očekuju radnike iz Indije i Pakistana

STR. 7.

TURIZAM © 11-03-2024

Dozvoliti i pojednostaviti dolazak radnika iz dalekih destinacija

Crnogorska turistička privreda ove sezone, ali i narednih, neće imati dovoljno radnika, ukoliko se ne dozvoli uvoz radne snage iz dalekih destinacija, tvrdi predsjednik Udruženja ugostitelja Budve, Aleksandar Jovanović.

Na crnogorsko primorje stižu sezonci u grupama iz Nepala, Filipina, Madagaskara....

By Biljana Dabić 25.04.2023 08:25

Na pragu turističke sezone poslodavci na crnogorskom primorju angažuju radnike iz cijelog svijeta, iz država: Azije, Amerike, Afrike. Ekonomske migracije uslovile su da radnici iz manje razvijenih

DRUŠTVO

Krsto Gazivoda [TVCG]

20. 02. 2024. | 21:14 >> 21:58 | 2

Čitaj mi:

SAJAM U PODGORICI

Slovenija traži radnike: Nude dobru platu i sva prava

Sloveniji fale zdravstveni radnici, zidari, variooc a poslodavci kažu da nude povoljnu radnu klimu. U okviru sajma zapošljavanja dvadeset slovenačkih poslodavaca predstavilo je u Podgorici uslove rada i benefite života u toj zemlji.

PITANJA?